

P -Bil (4592), S -Bil (1185)

Indikaatiot Määritystä käytetään keltaisuuden (ikteruksen) selvittelyssä.

Näyte 0.5 ml hemolysoitumatonta seerumia tai plasmaa (Li-hepariini tai EDTA).

Lasten sormenpääverinäytteissä riittää 200 µl seerumia tai plasmaa. Samasta näytemäärästä voidaan tehdä myös muita peruskemian tutkimuksia. Tarvittaessa konsultoi asiantuntijoita.

Näyte on suojattava suoralta valolta.
Voimakas hemolyysi voi aiheuttaa virheellisen matalia tuloksia

Säilytys ja lähetys Säilytys 5 vrk jääkaapissa, pidempiaikainen säilytys pakastettuna.
Lähetys huoneenlämmössä, jos perillä analysoitavana vuorokauden kuluessa.

Menetelmä Fotometrinen (Diatso).

Toimitusaika 1 työpäivä

Viitearvot 5-25 µmol/l

Tulkinta Bilirubiini kulkeutuu verenkierrossa sitoutuneena albumiiniin. Maksassa se konjugoidaan glukuronihapon kanssa ja eritetään sapen kautta konjugaattina suolistoon. Suolistossa bilirubiini metaboloituu urobilinogeeniksi, josta osa imeytyy takaisin verenkiertoon ja eritetään munuaisten kautta virtsaan.

Seerumin bilirubiinimääritys mittaa sekä seerumin vapaan että konjugoidun bilirubiinin yhteenlaskettua pitoisuutta. S-Bil nousee kun bilirubiinin muodostuminen lisääntyy (hemolyysi) tai siirtyminen maksasoluihin estyy (maksasolujen vaurio tai sappistaassi) tai molemmista syistä. Kohonnut vapaan bilirubiinin pitoisuus on tyypillistä mm. hemolyysissä, ineffektiivisessä erytropoiesissa, Gilbertin ja Grigler-Najjarin oireyhtymissä sekä vastasyntyneen hyperbilirubinemiassa. Vastasyntyneillä se johtuu epäkypsän maksan alhaisesta konjugaatiokapasiteetista. Maksasolujen vauriossa ja sappistaasissa kohoavat yleensä sekä seerumin vapaan että konjugoidun bilirubiinin pitoisuudet. Myös lääkeaineet (eräät sedatiivit ja psyyken lääkkeet, tulehduskipulääkkeet, antibiootit, e-pillerit, steroidit mm.) voivat aiheuttaa seerumin vapaan ja/tai konjugoidun bilirubiinin nousua.

Kommentti Tuotanto Rochen menetelmällä aloitettu 23.11.2020
Tulostaso viitearvoalueen ylittävillä pitoisuuksilla n. 15 % aiempaa matalampi.

Konsultointi Sairaalakemisti, FT Mikko Helenius
Puh.040 922 5301
mikko.helenius@vita.fi